

Hazırlayan: Başöğretmen Dr. Emrullah FATİŞ (Ali Rıza Özderici Anadolu İmam Hatip Lisesi KAYSERİ)

BİNA 35 BABTIR:			
Bunlardan 6 tanesine SÜLASİ MÜCERRED denir:			
Anlamı	Örneği	Vezni	
Ali kapıyı açtı فتح علي الباب	فَتَحَ - يَفْتَحُ	فَعْلٌ - يَفْعَلُ	1
Halit Bekri dövdü ضَرَبَ خالد بكرا	ضَرَبَ - يَضْرِبُ	فَعْلٌ - يَفْعَلُ	2
Fatma bir mektup yazdı كَتَبَتْ فاطمة مکتوبا	كَتَبَ - يَكْتُبُ	فَعْلٌ - يَفْعَلُ	3
Halit meseleyi bildi عَلِمَ خالد المسئلة	عَلِمَ - يَعْلَمُ	فَعْلٌ - يَفْعَلُ	4
Osman Halidi faziletli zannetti حَسِبَ عثمانُ خالدًا فضلًا	حَسِبَ - يَحْسِبُ	فَعْلٌ - يَفْعَلُ	5
Ali güzel oldu حَسَنَ علي	حَسَنَ - يَحْسُنُ	فَعْلٌ - يَفْعَلُ	6
35 baktan 12 tanesi kökü 3 harfli fiillere harf eklenerek üretilir (SÜLASİ MEZİD). Bunlar 3 kısımdır.			
Üçlü fiile tek harf eklenerek üretilen dört harfliler Bu da 3 tanedir:			A
Ali kitabı götürdü اذهب علي الكتاب	اذهب - يذهب - اذهاب	اَفْعَلٌ - يَفْعَلُ - اِفْعَالٌ	İF'AL BABI
Baba çocuğunu sevindirdi فرحَ الأبُ طفله	فرح - يفرح - تفریح	فَعْلٌ - يَفْعَلُ - تَفْعِيلٌ	TEFİL BABI
Ali polisle yazıştı كاتب علي شرطياً	قاتل - يقاتل - مقاتلة	فَاعِلٌ - يُفَاعِلُ - مُفَاعَلَةٌ	MUFAALE BABI
Üçlü fiile 2 harf eklenerek üretilen beş harfliler Bu da 5 tanedir:			B
Cam kırıldı انكسر الزجاج	انكسر - ينكسر - انكسار	اِنْفَعَلٌ - يَنْفَعِلُ - اِنْفِعَالٌ	İNFIAL BABI
Deve toplandı اجتمع الابل	اجتمع - يجتمع - اجتماع	اِفْتَعَلَ - يَفْتَعِلُ - اِفْتِعَالٌ	İFTİAL BABI
Halit kızardı احمر خالد	احمر - يحمر - احمرار	اِفْعَلَّ - يَفْعَلُّ - اِفْعِلَالٌ	İFİLAL BABI
İlmi konu konu öğrendim تعلمتُ العلمَ مسألة بعد مسألة	تعلم - يتعلم - تعلما	تَفَعَّلَ - يَتَفَعَّلُ - تَفَعُّلاً	TEFE'UUL BABI
Ali Halit'ten uzaklaştı تباعد علي خالدًا	تباعد - يتباعد - تباعدا	تَفَاعَلَ - يَتَفَاعَلُ - تَفَاعُلًا	TEFAUL BABI
Üçlü fiile 3 harf eklenerek üretilen altı harfliler Bu da 4 tanedir			C
Halit kitabı çıkardı استخراجُ خالد الكتاب	استخرج - يستخرج - استخراج	اِسْتَفْعَلَ - يَسْتَفْعِلُ - اِسْتِفْعَالٌ	İSTİFAL BABI
Yer çok yeşerdi اعشوشب يعشوشب-اعشيشاب	اعشوشب - يعشوشب - اعشيشاب	اِفْعَوْعَلَ - يَفْعَوْعَلُ - اِفْعِيعَالٌ	İF'İAAL BABI
Deve oldukça hızlı yürüdü اجلوزُ اهلواذ	اجلوز - يجلوز - اهلواذ	اِفْعَوَّلَ - يَفْعَوِّلُ - اِفْعِوَالٌ	İF'İVVAL BABI
Halit kıpkırmızı oldu احمار احمار خالد	احمار - يحمار - احميرار	اِفْعَالَّ - يَفْعَالُّ - اِفْعِيعَالٌ	İF'İILAL BABI
KÖK HARFİ DÖRT OLAN FİİL KALIBI 1 TANEDİR RUBAİ MÜCERRED			
Halit taşı yuvarladı دخرج يدخرج-دخرجة	دخرج - يدخرج - دخرجة	فَعْلٌ - يَفْعَلُ - فَعَلَةٌ	1
RUBAİ MÜCERREDE دخرج (dahreceye) MÜLHAK 6 BAB VARDIR: 6 babın mastarları rubai mücerredle aynı olduğu için, ona mülhak (katılmış, ilave edilmiş) dendi...			
Halit adımlarını sık sık attı; Halit la havle vela حوقل-حوقل-حوقلة	حوقل - يحوقل - حوقلة	فَوَعَلَ - يَفْوَعِلُ - فَوَعَلَةٌ	1
Halit kalemi yardı بيطر بيبطر-بيطرة	بيطر - يبيطر - بيطرة	فَبِعَلَ - يَفْبِعِلُ - فَبِعَلَةٌ	2
Halit Kuranı sesli okudu جهور-يجهور-جهورة	جهور - يجهور - جهورة	فَعَوَّلَ - يَفْعَوِّلُ - فَعَوَلَةٌ	3
Halit'in ayağı kaydı عثير-يعثير-عثيرة	عثير - يعثير - عثيرة	فَعِيلَ - يَفْعِيلُ - فَعِيلَةٌ	4
Halit çocuğuna gömlek giydirdi جلب-يجلب-جلببة	جلب - يجلب - جلببة	فَعَلَّلَ - يَفْعَلِّلُ - فَعَلَلَةٌ	5
Halit sırt üstü uyudu سلقى-يسلقى-سلقية	سلقى - يسلقى - سلقية	فَعَلَّى - يَفْعَلِّي - فَعَلْيَةٌ	6
RUBAİDEN TÜRETİLMİŞ 3 KALIP. Bunları iki gruba ayırarak vereceğiz			
Rubaiye 1 harf eklenerek türetilenler 1 tanedir			A
Halit yuvarlandı تدخرج-يتدخرج-تدخرجا	تدخرج - يتدخرج - تدخرجا	تَفَعَّلَا - يَتَفَعَّلُونَ - تَفَعُّلاً	1
Rubaiye 2 harf eklenerek türetilenler 2 tanedir			B
Develer toplandı احرنجم-احرنجما	احرنجم - يحرنجم - احرنجما	اِفْعَلَّلَا - يَفْعَلِّلُونَ - اِفْعِلَالًا	1
Halit çok çok ürperdi اقشعر-يقشعر-اقشعرا	اقشعر - يقشعر - اقشعرا	اِفْعَلَّلَا - يَفْعَلِّلُونَ - اِفْعِلَالًا	2

Hazırlayan: Başöğretmen Dr. Emrullah FATİŞ (Ali Rıza Özderici Anadolu İmam Hatip Lisesi KAYSERİ)

TEDAHRACE (تَدَخَّرَج) YE MÜLHAK 5 BAB VARDIR.			
خالِدٌ تجلبب Halit gömlek giydi	تجلبب-يتجلبب-تجلببا	تَفَعَّلَ - يَتَفَعَّلُ - تَفَعَّلًا	1
خالِدٌ تجورب Halit çorap giydi	تجورب-يتجورب-تجوربا	تَفَوَّعَلَ - يَتَفَوَّعَلُ - تَفَوَّعَلًا	2
خالِدٌ تشيطن Halit Şeytanlaştı	تشيطن-يتشيطن-تشيطنا	تَفَاعَلَ - يَتَفَاعَلُ - تَفَاعَلًا	3
خالِدٌ ترحوك Halit sallanarak yürüdü	ترحوك-ترحوك-ترحوكا	تَفَعَّوَلَ - يَتَفَعَّوَلُ - تَفَعَّوَلًا	4
خالِدٌ تسلقي Halit sırt üstü uyudu	تسلقي-يتسلقي-تسلقيا	تَفَعَّلَى - يَتَفَعَّلَى - تَفَعَّلِيًّا	5
İHRANCEME (اِحْرَجَم) YE MÜLHAK 2 BAB VARDIR :			
خالِدٌ اقعنسس Halit sık sık göğsünü dışarı çıkarıp, belini içeri çekti	اقعنسس-يقعنسس-اقعنساس	اِفْعَلَّلَ - يَفْعَلِّلُ - اِفْعَلَّلًا	1
خالِدٌ اسلنقي Halit sırt üstü uyudu	اسلنقي-يسلنقي-اسلنقاء	اِفْعَلَّى - يَفْعَلِّي - اِفْعَلَّى	2